

În această serie:

ULTIMUL REGAT

CĂLĂREȚUL MORȚII

STĂPÂNII NORDULUI

CÂNTECUL SABIEI

ȚINUTURI ÎN FLĂCĂRI

MOARTEA REGILOR

LORDUL PĂGÂN

TRONUL GOL

RĂZBOINICII FURTUNII

PURTĂTORUL FLĂCĂRII

BERNARD CORNWELL

TRONUL GOL

Traducere din limba engleză
SORIN PETRESCU

Si fiul lui Uhtred este norocos să aibă o spadă făurită de un fierar care a inscripționat pe lamă numele sau cuvântul:

†VLFBERH†T

Astfel de spade au existat și au rămas câteva, deși se pare că lamele erau așa de valoroase, încât au apărut câteva replici în secolele al IX-lea și al X-lea. Trebuia să plătești o sumă uriașă pentru o asemenea armă, deoarece oțelul unei spade originale Vlfberht era de o calitate ce n-a fost egalată timp de o mie de ani. Fierul este casant, dar fierarii au învățat că adăugând carbon pot să transforme fierul în oțel și să obțină o lamă dură, ascuțită și flexibilă, cu mai puține riscuri de a se rupe în luptă. Modalitatea obișnuită de adăugire a carbonului era să se ardă oase în forjă, dar acesta era un proces aleatoriu și lăsa multe impurități în metal; totuși, cândva în secolul al IX-lea, cineva a descoperit un mod de a lichefia fierul-carbon amestecat într-un creuzet, producând astfel lingouri de oțel superior. Nu știm cine a fost acesta sau unde a fost produs oțelul. Se pare că a fost importat în nordul Europei fie din India, fie, probabil, din Persia, mărturie a întinderii rutelor comerciale pe care se aduceau în Britania mătăsuri și alte obiecte de lux.

Nici un loc din Britania nu este mai legat de făurirea Angliei decât Brunanburh. Cu adevărat poate fi numit locul nașterii Angliei, și nu mă îndoiesc că unii cititori vor obiecta la faptul că am identificat Bromborough on the Wirral cu vechiul Brunanburh. Știm că Brunanburh a existat, dar asupra situației lui precise părerile sunt împărțite și există puține dovezi. S-au vehiculat multe variante, mergând de la Dumfries și Galloway, din Scoția, la Axminster în Devon, dar eu am fost convins de argumentele prezentate de Michael Livingston în scrupuloasa sa monografie *The Battle of Brunanburh, a Casebook* (Exeter University Press, 2011). Bătălia studiată în acea lucrare nu este lupta descrisă în cartea de față, ci încheștarea mult mai celebră și mai hotărâtoare din 937. Se poate spune fără teamă de a greși că Brunanburh este bătălia care, într-un final, va desăvârși visul lui Alfred, făurind o Anglie unită, dar aceasta este o altă poveste.

CUPRINS

Toponime	7
Partea întâi. UN SENIOR PE MOARTE	35
Partea a doua. STĂPÂNA MERCIEI	109
Partea a treia. ZEUL RĂZBOIULUI	211
Notă istorică	331

Unu

Fiul meu arăta istovit și supărat. Era ud leoarcă, acoperit cu glod din cap până-n picioare, părul îi aducea cu o căpiță de fân udă după o zbenguială reușită, iar o cizmă îi era tăiată. Pielea era înnegrită acolo unde o lamă îi străpunsese gamba, dar nu șchiopată, aşa că n-aveam de ce să-mi fac griji pentru el, doar că se holba la mine ca un lunatic.

– Nu sta să te zgâiești la mine, idiotule, i-am spus, cum-pără-mi niște bere. Zi-i fetei că vrei bere din butoiul negru. Sihtric, mă bucur să te văd.

– Și eu, stăpâne, spuse Sihtric.

– Tată! Îngăimă fiul meu, tot cu ochii bulbucați.

– Cine credeai că e? Sfântul Duh? am pufnit trăgându-mă la marginea băncii. Stai lângă mine, Sihtric, și zi-mi ce mai e nou. Iar tu, Uhtred, nu te mai holba, pune o fată să ne aducă niște bere. Din butoiul negru!

– De ce din butoiul negru, stăpâne? întrebă Sihtric așezându-se.

– E făcută din orzul nostru, l-am lămurit. Hangiul o ține pentru cei care-i sunt la inimă.

M-am sprijinit cu spatele de perete. Aveam dureri când mă aplecam în față, mă dorea chiar și să stau în capul oaselor, mă dorea când respiram. Sufeream ca un câine, dar era o minune că încă mai trăiam. Cnut Spadă-Lungă mai că mă ucisese cu vestita lui Ură-de-Gheăță, și era o consolare slabă

că Răsuflarea-Şarpelui îi tăiase gâtlejul în același moment în care spada lui îmi străpungea o coastă înfigându-mi-se în plămân.

– Iisuse Hristoase, îmi spusese Finan, iarba era alunecoasă de la sânge. Arăta ca o sărbătoare a tăierii porcului, zău aşa!

Dar era alunecoasă de la săngele lui Cnut, iar Cnut era mort, iar armata lui, distrusă. Danezii fuseseră alungați din mare parte a nordului Merciei, iar saxonii îi aduseseră prinosuri zeului lor bătut în cuie pentru izbăvirea aceasta. Fără îndoială că vreo câțiva se rugaseră să fie izbăviți și de mine, dar am scăpat. Ei erau creștini, eu nu, deși se zvonea că un preot creștin îmi salvase viața. Æthelflaed trebuise să mă care la ea acasă, în Cirrenceastre, cu o căruță, și mă dăduse pe mâna unui preot vestit ca fiind tămăduitor și vraci de oase. Din câte povestea Æthelflaed, omul bisericii îmi vârâse printre coaste o trestie prin care țăsnise o rafală de aer împuștit.

– Puțea ca o hazna. Preotul mi-a zis că era răul care ieșea din tine, îmi spusese ea.

Apoi astupase rana cu bălegar de vacă. Rahatul ăla formase o crustă care, după cum pretindea vraciul, avea să opreasă răul să mai intre înapoi în mine. Să fi fost adevărat? Habar n-am. Tot ce știu e că m-a costat săptămâni întregi de durere, săptămâni în care așteptam să-mi dau duhul, și mai știu că în anul următor am reușit să mă ridic din nou pe picioare. Peste vreo două luni eram în stare să călăresc și să merg cam o milă, însă nu mi-am recăpătat puterile de dinainte. Abia puteam ridica Răsuflarea-Şarpelui. Durerea era neîncetată, uneori cumplită, alteori suportabilă, și pe tot parcursul zilei, zi după zi, din rană mi se scurgea puroiul care puțea ca dracu'. Probabil că vrăjitorul creștin a lipit rana înainte ca tot răul să iasă. Uneori mă întreb dacă nu cumva a făcut-o dinadins, căci creștinii, cei mai mulți dintre ei, chiar mă urăsc. Își intonează psalmii și pretind că, fără putință de tăgădă, crezul lor e numai despre iubire, dar spune-le că tu crezi într-un alt zeu și, dintr-o dată, fac spume la gură și scuipă. Prin urmare, mă simt bătrân și jigărit și de prisos; în unele zile nu mai sunt sigur nici dacă vreau să trăiesc.

– Cum ai ajuns aici, stăpâne? mă întrebă Sihtric.

– Călare, firește, cum credeai?

Ceea ce nu era pe deplin adevărat. Nu era o distanță mare între Cirrenceastre și Gleawecestre, și o parte a călătoriei o făcusem călare, dar cu câteva mile înainte de oraș mă opintisem să urc într-un car ca să-mi odihnesc oasele pe un așternut de paie. Așa am ajuns la Gleawecestre. Când l-am zărit pe Eardwulf am gemut, prefăcându-mă că eram prea slăbit ca să-l recunosc. Nemernicul cu părul lins mi-a însoțit carul o vreme, lăsând să se creadă că mă compătimea.

– Ce trist e să te vedem în starea asta, Lord Uhtred! oftase el, vrând de fapt să spună că era o bucurie să mă vadă sfrijit și poate pe moarte. Ești o pildă pentru noi toții! mai zisese, vorbind rar și tare ca și cum ar fi avut de-a face cu un neghiob.

Eu am gemut fără să scot un cuvânt.

– Nu ne așteptam să mai apari, urmase Eardwulf. Când colo, uite!

Jigodia!

Witanul fusese convocat de ziua sfântului Cuthbert. Scrisorile cu pecetea cu cal alb a lui Æthelred îi chemaseră la Gleawecestre pe cei mai însemnați oameni din Mercia, ealdormeni și episcopi, stareți și thegni pentru a-l „sfătu“ pe cârmuitorul Merciei, dar, cum se zvonea că acesta era acum doar un infirm care delira și care se pișă pe el, îmi puteam închipui că witanul se întrunea ca să încuviințeze vreo ticăloșie născocită de Eardwulf. Eu unul nu mă așteptam să fiu invitat, dar, spre uimirea mea, un mesager îmi adusese un pergament pe care trona pecetea grea a lui Æthelred. De ce mă voia acolo, din moment ce eram principalul susținător al nevestei lui? Nici unul dintre ceilalți seniori care-o sprijineau pe Æthelflaed nu fusese chemat, doar eu. De ce?

– Vrea să te ucidă, stăpâne, sugerase Finan.

– Sunt deja îndeajuns de mort. La ce să-și mai bată capul?

– Te vrea acolo pentru că plânuiesc s-o facă praf pe Æthelflaed. Dacă vei fi prezent, n-o să se poată pretinde că n-a sărit nimeni în apărarea ei.

Mie mi se părea un motiv subțire, dar nici nu-mi venea altul în minte.

– Poate.

– Și ei știu că tu nu ești vindecat. Nu le poți face necazuri prea mari.

– Poate, am spus din nou.

Era limpede că witanul fusese convocat pentru a hotărî viitorul Merciei, și la fel de limpede că Æthelred avea să facă tot ce-i stătea în putință ca să se asigure că soția sa, de care se separase, nu urma să joace nici un rol în acest viitor. Așadar, de ce mă invitase? I-aș fi luat apărarea, el și oamenii lui știau asta, însă mai știau și că eram slăbit de pe urma rănilor. Oare voiau să poată dovedi după aceea că toate părerile fuseseră ascultate? Mi se părea straniu, dar dacă ei se bazau pe slăbiciunea mea ca să fie siguri că sfatul meu va fi trecut cu vederea, cu atât mai bine. De aceea avusesem grija să mă infățișez lui Eardwulf aşa de prăpădit. Jigodia trebuia să creadă că eram neputincios.

Cam așa și eram. Doar că în viață.

Fiul meu aduse bere și trase un taburet ca să șadă lângă mine. Își făcea griji în ce mă privea, dar i-am dat deoparte întrebările și le-am pus pe ale mele. Îmi povesti de lupta cu Haki, apoi se plânse că Eardwulf îi furase robii și prada.

– Cum îl puteam opri?

– Nu se aștepta nimeni să-l oprești, i-am spus, apoi, văzându-i nedumerirea, l-am lămurit: Æthelflaed știa că așa o să se întâmpile. Altfel de ce te-ar fi trimis la Gleawecestre?

– Are nevoie de bani!

– Are și mai mare nevoie de sprijinul Merciei. Trimîndu-te aici, arată că se luptă. Dacă ar fi vrut banii, ar fi trimis robii la Lundene.

– Așadar, ea crede că o mâna de robi și două căruțe încărcate cu zale ruginite o să influențeze witanul?

– L-am văzut pe vreunul dintre oamenii lui Æthelred la Ceaster?

– Nu, firește că nu.

– Și care este prima datorie a unui cârmuitor?

Uhtred cugetă preț de câteva bătăi de inimă.

– Să-și apere pământul?

– Și dacă Mercia își caută un nou cârmuitor?

– O să vrea pe cineva, care poate să lupte? răspunse el încet.

– Pe cineva care poate să lupte, care poate să conducă și să inspire curaj.

– Adică tu?

Mai că l-aș fi pocnit pentru tâmpenia lui, dar nu mai era un puști.

– Nu eu, am spus în cele din urmă.

Fiul meu cugetă mai adânc, încruntându-se. Știa ce răspuns așteptam, dar era tare căpos.

– Eardwulf? sugeră într-un târziu. Am tăcut mâlc, aşa că se mai gândi puțin. A luptat cu galezii, urmă el, și oamenii spun că e vrednic.

– S-a luptat cu niște hoți de vite zdrențaroși, am spus cu dispreț, cu nimeni altcineva. Când a invadat ultima oară o armată galeză Mercia? Unde mai pui că Eardwulf nu este nobil.

– Păi, dacă el nu poate conduce Mercia, cine poate?

– Știi cine poate, am spus. Cum el refuza în continuare să-i rostească numele, am făcut-o eu: Æthelflaed.

– Æthelflaed, repetă el numele, după care se mărgini să clătine din cap.

Știam că era precaut în ce-o privea și probabil și înfricoșat de ea, și știam că Æthelflaed îl trata cu dispreț, aşa cum își trata și propria fiică. Din punctul săta de vedere semăna cu taică-său: nu-i plăceau oamenii frivoli și nepăsători, prețuind numai sufletele cumpătate care luau viața ca pe o datorie fermă. Pe mine mă tolerase poate doar pentru că eram la fel de vajnic în luptă ca oricare dintre preoții ei șterși în rugăciune.

– Și de ce nu Æthelflaed? am întrebat.

– Pentru că e femeie, spuse el.

– Și?

– E femeie!

– Știu asta! Am văzut că are țâțe!

Witanul n-o să aleagă niciodată o femeie în fruntea țării, zise el cu toată convingerea.

– Adevărat, întări și Sihtric.

– Și pe cine ar putea alege? am întrebat.

– Pe fratele ei? sugeră Uhtred, și probabil că avea dreptate.

Edward, regele Wessexului, dorea tronul Merciei, însă nu voia să-l ia pur și simplu. Voia să i se ofere. Poate că asta trebuia să aprobe witanul? Nu puteam găsi nici un alt motiv pentru care să fi fost chemați nobilii și înalții clerici. Avea noimă ca urmașul lui Æthelred să fie ales acum, înainte ca Æthelred să moară, pentru a preveni gâlcevile și chiar războiul care urmează uneori morții unui cārmuitor. Pe deasupra, însuși Æthelred ar fi vrut să se asigure că soția lui nu avea să-i moștenească puterea. Mai degrabă ar fi lăsat dulăii turbați să-l muște de boase decât să îngăduie una ca asta. Prin urmare, cine putea fi alesul? Nu Eardwulf, nici vorbă. Era vrednic, curajos și deloc prost, însă witanul ar fi vrut un nobil, iar Eardwulf, oricăte calități ar fi avut, nu era un ealdorman. Și nici nu se găsea în Mercia vreun ealdorman care să se ridice deasupra tuturor celorlați, poate cu excepția lui Æthelfrith, care stăpânea un ținut întins de la nord de Lundene. Æthelfrith era cel mai bogat dintre toți nobilii Merciei, după Æthelred, dar stătuse de parte de Gleawecestre și ciorovăielile de acolo, preferând să se alieze cu saxonii din vest. Din câte știam eu, nici măcar nu se obosise să ajungă la întronire. Oricum, probabil că n-avea nici o însemnatate ce hotără witanul, căci, până la urmă, saxonii din vest alegeau soarta Merciei.

Sau cel puțin aşa gândeam eu.

Și ar fi trebuit să gândesc mai temeinic.

Witanul începu, bineînțeles, cu o slujbă plăcăsitoare ținută în biserică Sfântul Oswald, parte a abației construite de Æthelred. Ajunsesem și eu, opintindu-mă în cârje; n-aveam nevoie de ele, dar planul era să arăt mult mai dărămat decât mă simțeam. Starețul Ricseg mă întâmpină mieros, încercând chiar să-mi

făcă o plecăciune, însă nu reuși, pentru că avea un burdihan de scroafă gestantă.

– Mă amăraște să te văd atât de suferind, Lord Uhtred, spuse el, însemnând că, dacă nu ar fi fost aşa de afurisit de gras, ar fi sărit în sus de bucurie. Dumnezeu să te binecuvânteze!

Schiță cu mâna durdulie semnul crucii în vreme ce se rugă în taină ca zeul lui să mă facă terci cu un trăsnet.

I-am mulțumit la fel de fariseic precum mă binecuvântase el, apoi m-am așezat pe o bancă de piatră din fundul bisericii și m-am sprijinit cu spatele de perete, flancat de Finan și de Osferth. Ricseg se bălăngănea ca o rață de colo colo întâmpinând pe unul și pe altul, în timp ce de afară se auzea zornăitul armelor aruncate la intrarea în lăcaș. Îi lăsasem pe fiul meu și pe Sihtric acolo ca să fiu sigur că nici un nemernic nu avea să-mi fure Răsuflarea-Şarpelui. Am ridicat privirea, încercând să socotesc cât costaseră sfeșnicele de argint aflate de o parte și de alta a altarului. Erau mari, grele precum securile de luptă, iar lumina de la cele douăsprezice lumânări din ceară de albine parfumată se reflecta în relicvariile de argint și vasele de aur îngrămădite pe altar.

Biserica creștină este o chestie deșteaptă. În momentul în care un senior se îmbogățește, înalță o biserică sau o mănăstire. Æthelflaed insistase să ridice o biserică în Ceaster chiar înainte de a stabili pe unde să treacă zidurile și de a săpa sănțul. Îi spusesem că era o risipă de bani, tot ce avea să obțină ar fi fost un loc unde să se îngăse oameni ca Ricseg, dar ea stăruise. Sute de bărbați și femei trăiesc pe seama bisericilor, abaților și mănăstirilor construite de seniori, și cei mai mulți nu fac nimic altceva decât să se îndoape, să bea și să zică o rugăciune în şoaptă cu o ocazie sau alta. Călugării muncesc, firește. Ei lucrează pământul, plivesc buruienile, taie lemn de foc, scot apă și copiază manuscrise, dar numai aşa pot superiorii lor să trăiască precum nobilii. Este o dovdă de mare istețime să pui alți oameni să plătească pentru luxul tău. Am mărăit.

– Ceremonia o să se termine curând, spuse Finan ca să mă consoleze, crezând că gemeam de durere.

– Să cer niște mied, stăpâne? mă întrebă îngrijorat Osferth.

Era copilul din flori al regelui Alfred, și nici că a mai existat pe pământul săta vreun om mai cinstit. M-am întrebat adesea ce soi de rege ar fi fost Osferth dacă ar fi fost născut de o soție, și nu de o servitoare speriată care-și ridicase fustele pentru puța regală. Ar fi fost un mare rege, înțelept și onest, dar Osferth era însemnat pe vecie drept bastard. Tatăl lui voise să-l facă preot, însă fiul alesese cu bună știință calea armelor, și eram norocos să-l am în garda mea personală.

Am închis ochii. Călugării cântau, iar unul dintre vrăjitorii vântura un vas de metal aflat la capătul unui lanț, împrăștiind fumul prin biserică. Am strănutat, ceea ce-mi stârni un nou junghi de durere. În acel moment, la ușă se stârni o agitație neașteptată. M-am gândit că sosea Æthelred, dar când am deschis un ochi am văzut că era episcopul Wulfheard, trăgând un stol de preoți slugarnici după el.

– Dacă e să fie vreo mărșăvie, curvarul săta e vîrât precis, am mormăit.

– Nu aşa tare, stăpâne, mă dojeni Osferth.

– Curvar? se miră Finan.

Am încuvînțat.

– Asta mi-au zis la Snopul de Grâu!

– O, nu! Nu! exclamă Osferth în culmea ulurii. Nu se poate!

E însurat!

Am râs și am închis din nou ochii.

– N-ar trebui să spui lucruri de soiul săta, l-am dojenit pe Osferth.

– De ce nu, stăpâne? E doar un zvon bicicnic! Episcopul este însurat.

– N-ar trebui s-o spui pentru că mă doare când râd!

Wulfheard era episcopul Herefordului, dar își petrecea cea mai mare parte din timp la Gleawecestre pentru că aici își ținea Æthelred cuferele adânci. Wulfheard mă ura, îmi incendiase hambarele la Fagranforda sperând că aşa avea să mă alunge din Mercia. Nu făcea parte dintre preoții grași, ci era subțirel ca

o lamă, cu o față dură pe care își lipi un zâmbet în silă atunci când dădu cu ochii de mine.

– Lord Uhtred! mă salută el.

– Wulfheard, am răspuns eu ca necioplitul.

– Mă bucur să te văd în biserică.

– Dar nu cu ăla la gât, se stropși unul dintre preoții care-l însoțeau.

Când am deschis ochii am văzut că arăta spre ciocanul pe care-l purtam atârnat de o curelușă de piele. Era simbolul lui Thor.

– Ai grija, l-am atenționat, deși eram prea slab să răspund în vreun fel obrăzniciei lui.

– Părinte Penda, spuse Wulfheard, să ne rugăm ca Domnul să-l convingă pe lordul Uhtred să se lepede de fleacurile păgâne. Dumnezeu ne ascultă rugile, adăugă pentru mine.

– Zău?

– Eu m-am rugat pentru însănătoșirea ta, minti el.

– Și eu, i-am replicat atingând ciocanul lui Thor.

Wulfheard zâmbi vag și se întoarse. Preoții îl urmară ca niște boboci de rătă grăbiți, toți cu excepția părintelui Penda, care rămase lângă mine, pus pe harță.

– Nesocotești biserică Domnului, spuse el cu voce tare.

– Pleacă de aici, părinte, îi zise Finan.

– E un semn păgân! se răsti preotul arătând spre ciocan. Oamenii se întoarseră să ne privească. Și o ocăru față de Dumnezeu, continuă Penda aplecându-se să mi-l smulgă de la gât.

I-am înșfăcat sutana neagră și l-am tras spre mine, efortul trimițându-mi un junghi dureros prin partea mea stângă. Veșmântul preotului îmi acoperea chipul și puțea a balegă, dar așa mi-am putut ascunde strâmbătura în lâna groasă. În cele din urmă, Finan îl apucă pe preot și-l desprinse din strânsoare.

– Păgânule! urla Penda pe când era tras înapoi.

Osferth se ridicase pe jumătate să-i dea o mâna de ajutor lui Finan, dar l-am prins de mâncă să-l opresc. Penda se repezi din nou spre mine, însă doi preoți reușiră să-l prindă de umeri și să-l tragă de acolo.